Voorbereiding pabo (K0974)

Servicedocument – Portfolio + Presentatie/CGI

Uitgever: Exalo Media
Versie: 2026-10

Auteursrechtwaarschuwing

© Exalo Media. Alle rechten voorbehouden.

Dit document bevat inhoud die beschermd wordt door het auteursrecht. Exalo Media bezit het auteursrecht op de tekst, afbeeldingen, grafieken, en andere inhoud die in dit document worden weergegeven, tenzij anders aangegeven.

Niets in dit document mag worden verveelvoudigd, verspreid, overgedragen, tentoongesteld, gereproduceerd, of op enige andere wijze gebruikt worden zonder de uitdrukkelijke schriftelijke toestemming van Exalo Media. Het is strikt verboden om de inhoud van dit document te wijzigen, aan te passen of te vertalen zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van Exalo Media.

Exalo Media behoudt zich het recht voor om juridische stappen te ondernemen tegen personen of entiteiten die inbreuk maken op het auteursrecht van dit document.

Voor toestemming om de inhoud van dit document te gebruiken, neem contact op met:

Exalo Media
info@exalo.nl
https://exalo.nl

© Exalo Media. Alle rechten voorbehouden.

Examenmatrijs D1-K1

D1-K1: Beheerst vakspecifieke kennis en vaardigheden voor aardrijkskunde voor doorstroom naar de pabo	
Complexiteit:	Om vakspecifieke kennis en vaardigheden van het vak aardrijkskunde te beheersen op het niveau dat vereist is voor pabo-instroom, moet een niveau behaald worden dat vergelijkbaar is met wat in havo 3 en/of vmbo-tl 4 gebruikelijk is. Complicerend is dat de kennis en vaardigheden in het algemeen beperkt of soms niet aansluiten op het niveau van de vooropleiding van de student.
Verantwoordelijkheid en zelfstandigheid:	De student is verantwoordelijk voor een zelfstandige verwerking van de aangeboden, vakspecifieke kennis en de zelfstandige uitvoering van studieopdrachten, al dan niet in samenwerking met medestudenten en onder regie van een docent.
Examenvorm:	Portfolio met een eindpresentatie of met een CGI. De docent of examinator kan kiezen voor de eindpresentatie of het CGI.

© Exalo Media. Alle rechten voorbehouden.

Kerntaak: D1-K1			
Titel kerntaak	**Uit te voeren**	**Aanwijzingen voor de opdracht**	**Resultaat**
Beheerst vakspecifieke kennis en vaardigheden voor aardrijkskunde voor doorstroom naar de pabo	De beginnende beroepsbeoefenaar onderzoekt een biologisch ecosysteem, formuleert een passende ecosysteemonderzoeksvraag met voorlopige voorspelling en rondt de cyclus af met conclusies.	De beginnende beroepsbeoefenaar kiest en licht onderzoeksmethoden toe, verzamelt biotische en abiotische gegevens systematisch, verwerkt die zorgvuldig en onderbouwt conclusies en ontwerpkeuzes volgens normen.	De student levert een afgerond ecosysteemonderzoek op met conclusies en een ontworpen ecosysteemmodel, inclusief onderbouwing van ontwerpkeuzes en een uitgewerkt prototype-model dat is getest en geëvalueerd.

Kerntaak: D1-K1			
Titel kerntaak	**Uit te voeren**	**Aanwijzingen voor de opdracht**	**Resultaat**
Beheerst vakspecifieke kennis en vaardigheden voor aardrijkskunde voor doorstroom naar de pabo	De beginnend beroepsbeoefenaar onderzoekt een biologisch ecosysteem via een passende onderzoekcyclus, rondt dit af met conclusies en ontwerpt daarna een ecosysteemmodel volgens de ontwerpcyclus.	De beginnend beroepsbeoefenaar bepaalt doel en ontwerpprobleem, kiest methoden en instrumenten en verzamelt gegevens systematisch, waarna hij resultaten verwerkt tot conclusies en ontwerpkeuzes onderbouwt met functie en werking.	De student levert een afgerond biologisch ecosysteemonderzoek op met conclusies, en ontwerpt daarnaast een ecosysteemmodel waarin de ontwerpkeuzes aantoonbaar berusten op functie en werking.

© Exalo Media. Alle rechten voorbehouden.

Examenmatrijs D1-K2

D1-K2: Beheerst vakspecifieke kennis en vaardigheden voor geschiedenis voor doorstroom naar de pabo	
Complexiteit:	Om vakspecifieke kennis en vaardigheden van het vak geschiedenis te beheersen op het niveau dat vereist is voor pabo-instroom, moet een niveau behaald worden dat vergelijkbaar is met wat in havo 3 en/of vmbo-tl 4 gebruikelijk is. Complicerend is dat de kennis en vaardigheden in het algemeen beperkt of soms niet aansluiten op het niveau van de vooropleiding van de student.
Verantwoordelijkheid en zelfstandigheid:	De student is verantwoordelijk voor een zelfstandige verwerking van de aangeboden, vakspecifieke kennis en de zelfstandige uitvoering van studieopdrachten, al dan niet in samenwerking met medestudenten en onder regie van een docent.
Examenvorm:	Portfolio met een eindpresentatie of met een CGI. De docent of examinator kan kiezen voor de eindpresentatie of het CGI.

© Exalo Media. Alle rechten voorbehouden.

Kerntaak: D1-K2			
Titel kerntaak	**Uit te voeren**	**Aanwijzingen voor de opdracht**	**Resultaat**
Beheerst vakspecifieke kennis en vaardigheden voor geschiedenis voor doorstroom naar de pabo	De beginnend beroepsbeoefenaar maakt een historisch dossier door zelfstandig bronnen te selecteren en gebeurtenissen, ontwikkelingen en personen te plaatsen en verklaren, met onderbouwing van oorzaak en gevolg.	De beginnend beroepsbeoefenaar leest studieteksten zorgvuldig, herkent standplaatsgebondenheid in bronnen en beschrijft het effect op inhoud. De beginnend beroepsbeoefenaar ordent tijdsaanduidingen, vergelijkt perioden en onderbouwt continuïteit en verandering volgens beroepsnormen.	Het historisch dossier is afgerond, met een overzichtelijke tijdbalk en juiste plaatsing in tien tijdvakken en traditionele perioden, aangevuld met geselecteerde bronnen, oorzaak-gevolg, vergelijking en conclusies.

Kerntaak: D1-K2			
Titel kerntaak	**Uit te voeren**	**Aanwijzingen voor de opdracht**	**Resultaat**
Beheerst vakspecifieke kennis en vaardigheden voor geschiedenis voor doorstroom naar de pabo	De beginnend beroepsbeoefenaar schrijft een historisch verslag waarin twee bronnen een gekozen ontwikkeling verklaren en waarin twee perioden worden vergeleken op continuïteit en verandering.	De beginnend beroepsbeoefenaar kiest zorgvuldig bruikbare bronnen, herkent standplaatsgebondenheid en onderbouwt verschillen in invalshoek en tijdvakplaatsing, met heldere oorzaak-gevolgrelaties en een conclusie.	De student levert een historisch verslag waarin twee bronnen samen de gekozen ontwikkeling verklaren en waarin twee perioden worden vergeleken op continuïteit en verandering, met verwerkte feedback.

© Exalo Media. Alle rechten voorbehouden.

Examenmatrijs D1-K3

D1-K3: Beheerst vakspecifieke kennis en vaardigheden voor natuur & techniek voor doorstroom naar de pabo	
Complexiteit:	Om vakspecifieke kennis en vaardigheden van het vak natuur & techniek te beheersen op het niveau dat vereist is voor pabo- instroom, moet een niveau behaald worden dat vergelijkbaar is met wat in havo 3 en/of vmbo-tl 4 gebruikelijk is. Complicerend is dat de kennis en vaardigheden in het algemeen beperkt of soms niet aansluiten op het niveau van de vooropleiding van de student.
Verantwoordelijkheid en zelfstandigheid:	De student is verantwoordelijk voor een zelfstandige verwerking van de aangeboden, vakspecifieke kennis en de zelfstandige uitvoering van studieopdrachten, al dan niet in samenwerking met medestudenten en onder regie van een docent.
Examenvorm:	Portfolio met een eindpresentatie of met een CGI. De docent of examinator kan kiezen voor de eindpresentatie of het CGI.

© Exalo Media. Alle rechten voorbehouden.

Kerntaak: D1-K3			
Titel kerntaak	**Uit te voeren**	**Aanwijzingen voor de opdracht**	**Resultaat**
Beheerst vakspecifieke kennis en vaardigheden voor natuur & techniek voor doorstroom naar de pabo	De beginnend beroepsbeoefenaar onderzoekt en ontwerpt een biologisch ecosysteemmodel, waarbij de student de onderzoek- en ontwerpcyclus toont en biologische samenhang expliciet maakt.	De beginnend beroepsbeoefenaar werkt zorgvuldig en veilig volgens relevante beroepsnormen, kiest passende methoden en instrumenten, en beoordeelt criteria voor omgaan met organismen en duurzaamheid.	De student levert een biologisch ecosysteemmodel op, inclusief prototype en gedocumenteerde onderzoek- en ontwerpkeuzes, waarbij de biologische samenhang tussen processen en interacties zichtbaar is.

Kerntaak: D1-K3			
Titel kerntaak	**Uit te voeren**	**Aanwijzingen voor de opdracht**	**Resultaat**
Beheerst vakspecifieke kennis en vaardigheden voor natuur & techniek voor doorstroom naar de pabo	De beginnend beroepsbeoefenaar formuleert een onderzoeksdoel in een vraag met voorspellingen en verricht vervolgens onderzoek en ontwerp aan een biologisch ecosysteemmodel.	De beginnend beroepsbeoefenaar werkt zorgvuldig volgens onderzoeks- en ontwerpcyclus, hanteert criteria voor organismen, koppelt conclusies aan voorspellingen en evalueert werking en duurzaamheid.	De beginnend beroepsbeoefenaar levert een volledig gedocumenteerd onderzoek- en ontwerpdossier met conclusies gekoppeld aan voorspellingen, een verantwoord ontwerp voor werking en duurzaamheid, inclusief uitgewerkte verbeterpunten.

© Exalo Media. Alle rechten voorbehouden.

Werkprocessen	**Inhoud**	**Aanwijzingen**
Alle werkprocessen	Beoordeling totale portfolio	De beoordelaar controleert eerst de kwaliteit en volledigheid van de bewijzen met de Quick Check. Daarna wordt iedere portfolio-opdracht beoordeeld met Voldaan of Niet voldaan. Minimaal vijf van de zes criteria moeten voldaan zijn. Het portfolio levert geen punten op. Als alle bijbehorende portfolio-opdrachten voldaan zijn, wordt de presentatie of het CGI afgenomen en beoordeeld. Alleen de presentatie of het CGI wordt beoordeeld met de volgende puntenschaal: - O = onvoldoende (0 punten). Wanneer het criterium niet op een acceptabele manier is uitgevoerd, zoals gewenst is in de beroepspraktijk. - V = voldoende (1 punt). De uitvoering van het criterium voldoet aan het niveau dat van de beginnend beroepsbeoefenaar kan worden verwacht. - G = goed (2 punten). De uitvoering van het criterium is bovengemiddeld goed en daarmee meer dan de beginnend beroepsbeoefenaar moet kennen of kunnen. De behaalde punten worden per examenmoment opgeteld. De omzettingstabel van dat moment geeft het afzonderlijke momentcijfer. De school bepaalt eventuele weging, middeling en voorwaarden voor het eindresultaat.

Examen		
Werkprocessen	**Inhoud**	**Aanwijzingen**
Alle werkprocessen	Het examen bestaat uit de portfolio-opdrachten en een mondelinge toelichting van de portfolio-opdrachten. De examinator bepaalt de tijd en locatie van de toelichting.	De examenkandidaat bereidt een presentatie of criteriumgericht interview (CGI) voor over het portfolio. De kandidaat licht de uitvoering, gemaakte keuzes en resultaten toe. In beide vormen stelt de examinator zo nodig aanvullende vragen bij de beoordelingscriteria. De beoordeling van de toelichting vindt plaats aan de hand van een beoordelingsformulier.

© Exalo Media. Alle rechten voorbehouden.

Examenmomenten en registratie

Dit examen bestaat uit afzonderlijk beoordeelde examenmomenten. De school registreert de momentcijfers en bepaalt eventuele weging, middeling en voorwaarden voor het eindresultaat. Een herkansing kan per moment; andere geldige resultaten blijven behouden.

Moment	Werkprocessen	Opdrachten	Max. punten
1	D1-K1	1, 2	20
2	D1-K2	3, 4	20
3	D1-K3	5, 6	20

Toelichting bij dit servicedocument

Dit servicedocument geeft een beknopt overzicht van de opbouw en inhoud van het exameninstrument. Het document is bedoeld om opleidingen en examencommissies te helpen bij de **oriëntatie op het examenproduct**.

Omdat exameninstrumenten zelf niet vrij gedeeld kunnen worden, biedt dit servicedocument inzicht in onder andere:

- De structuur van het examen
- De relatie met het kwalificatiedossier of keuzedeel
- De toetsmatrijs
- De manier van beoordelen

Op basis van deze informatie kunnen opleidingen doorgaans goed beoordelen of het exameninstrument aansluit bij hun onderwijs en examinering.

Voorbeelden van examenmateriaal

Wilt u een beter beeld krijgen van de manier waarop Exalo examens ontwikkelt? Op onze website vindt u een aantal **voorbeelddocumenten** die laten zien hoe examens, beoordelingsformulieren en instructies zijn opgebouwd.

Deze voorbeelden zijn te vinden via: https://exalo.nl/ons-concept/

Veelgestelde vragen

Veel praktische vragen van opleidingen gaan bijvoorbeeld over:

- Hoe een exameninstrument wordt ingezet in de praktijk
- Hoe de beoordeling is opgebouwd
- Welke documenten worden meegeleverd
- Hoe het vaststellen door de examencommissie werkt

Op de productpagina van elk exameninstrument vindt u daarom een **uitgebreide FAQ** met antwoorden op de meest gestelde vragen.

Afnamevorm van het examen

Exalo Media ontwikkelt exameninstrumenten met een afnamevorm die past bij de aard van het werkproces of het keuzedeel. Afhankelijk van het examen kan dit bijvoorbeeld bestaan uit een praktijkopdracht, een beroepsproduct, een gesprek, een observatie in de praktijk of een combinatie van deze onderdelen. In het servicedocument staat beschreven **welke afnamevorm voor dit exameninstrument is uitgewerkt** en hoe de beoordeling plaatsvindt.

Wij realiseren ons dat opleidingen hun onderwijs en examinering soms anders hebben ingericht. Het kan daarom voorkomen dat de standaard afnamevorm van een exameninstrument niet volledig aansluit bij de manier waarop een opleiding het onderwijs heeft georganiseerd.

In dat geval kan in overleg worden gekeken naar **alternatieve afnamevormen of aanpassingen aan het exameninstrument**. Denk bijvoorbeeld aan een andere combinatie van examenonderdelen of een aangepaste manier van beoordelen. Dergelijke aanpassingen worden altijd afgestemd met de opleiding en moeten plaatsvinden **voordat het exameninstrument ter vaststelling wordt aangeboden aan de examencommissie**.

Afhankelijk van de aard en omvang van de aanpassing kunnen hiervoor **ontwikkel- of aanpassingskosten** in rekening worden gebracht. Heeft uw opleiding specifieke wensen rondom de afnamevorm van het examen? Neem dan gerust contact met ons op om de mogelijkheden te bespreken.

Vaststelling van het exameninstrument

Exameninstrumenten van Exalo worden aangeboden voor gebruik via een **Route 2 vaststellingsprocedure**. Dit betekent dat het exameninstrument wordt vastgesteld door de **examencommissie van de onderwijsinstelling** die het examen gebruikt.

Wij adviseren daarom om vóór aanschaf of inzet **af te stemmen met de eigen examencommissie** of deze werkwijze aansluit bij het beleid van de instelling. Het servicedocument en de bijbehorende toetsmatrijs zijn opgesteld om examencommissies te ondersteunen bij deze beoordeling.

Vragen of aanvullende informatie

Heeft uw opleiding of examencommissie aanvullende vragen over het exameninstrument, de documentatie of de inzet in de praktijk? Neem dan gerust contact met ons op. Wij denken graag mee:

- ➔ https://exalo.nl
- ➔ info@exalo.nl